

Ruth 2: 1-12; Handelingen 2: 1-13

In de pinksterviering vorig jaar vertelde ik u over de Engelse schrijver en milieuactivist Paul Kingsnorth.

Na een lange spirituele zoektocht bekeerde hij zich tot het christendom.

Zelf spreekt hij liever over zijn *thuis* komen bij het christendom.

In deze tijd van ontkerkelijking en ontkerstening van de Westerse samenleving blijft zijn keuze opmerkelijk.

Veel mensen keren kerk en christendom de rug toe, maar hij draait zich juist om naar de kerk en kiest ervoor om Christus na te volgen.

Vanwege deze opvallende keuze dacht ik dat het geen kwaad kon om hem te blijven lezen.

Het afgelopen jaar publiceerde hij om de paar weken een essay op internet.

Hierin probeert hij de tijd waarin wij leven, te analyseren en de ontwikkelingen die hij waarneemt, te beschrijven.

Hij werkt zijn observaties en gedachten uit aan de hand van andere, ook christelijke denkers.

Één van deze christelijke denkers bij wie hij te rade gaat, is Jacques Ellul.

Voor mij een oude bekende, omdat ik tijdens mijn studie verschillende boeken van hem las.

Ik weet dat Roelf, dat Roelf Haan zijn denken heel goed kent.

Deze Franse denker schreef christelijke boeken, maar buiten het christendom wordt hij gewaardeerd, vanwege zijn inzicht in wat de techniek met de mens doet en wat die voor het mens-zijn betekent.

In de vorige eeuw al waarschuwde hij voor ontwikkelingen die nu werkelijkheid worden.

De filosoof van Silicon Valley, het Amerikaanse centrum van de technologische vooruitgang, heet Kevin Kelly.

Kelly legt uit dat de moderne technologie een eigen geest en eigen doelen heeft gekregen.

Het technologisch stelsel is een ingewikkeld organisme geworden dat vaak de eigen drijfveren volgt.

Mensen hebben daar steeds minder invloed op en komen steeds meer buiten spel te staan.

Paul Kingsnorth vraagt zich af of wij, mensen, uiteindelijk niet zullen worden vervangen. Nu wij in ons deel van de wereld God hebben afgeschaft, gaan wij ook onszelf afschaffen?

Wij, in het Westen, hebben de hemel boven ons gesloten en we wijzen het bestaan van de onzichtbare en allerhoogste God af.

Er is geen God boven ons.

Er is alleen maar de aarde beneden ons.

Maar als de hemel gesloten is en wij niet meer geloven in een God boven ons, dan zullen wijzelf in actie komen.

Wijzelf gaan de hemel, gaan de perfecte wereld, gaan het volmaakte rijk, op aarde bouwen.

Dat betekent dat onze onvolmaakte wereld en onze onvolmaakte mensheid moeten worden vervangen.

Wereld en mensheid moeten worden verbeterd.

Ze moeten worden herschapen.

Paul Kingsnorth is bang dat de realisering van deze ambitie, het bouwen van een hemel op aarde, niet goed gaat aflopen.

Als wij geen God hebben aan wie wij rekenschap moeten afleggen, dan houdt niets en niemand ons meer tegen om de wereld om te buigen naar onze begeerten en eisen. Niet alleen de wereld, maar ook elkaar, de ander, de medemens zullen we omvormen naar ons goëddunken.

Zullen wij, als wij onszelf benoemd hebben tot scheppers van een nieuwe wereld en van een nieuwe mensheid, de aarde bewoonbaar weten te maken, zoals God dat deed, toen Hij de aarde en het leven op aarde schiep?

Wij in Europa weten in ieder geval dat wij door oorlog te voeren hele stukken grond, hele delen vruchtbare aarde, hele steden voor elkaar onbewoonbaar kunnen maken.

Paul Kingsnorth is er niet gerust op en haalt de uitspraak van een vriend aan om zijn verontrusting en bezorgdheid onder woorden te brengen.

Soms, zei die vriend, heb ik het gevoel dat dat ik leef in 1913 en dat we op de drempel staan van iets wat nog niet gekomen is, maar wat wel gaat komen.

1913 is het jaar voor het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog in 1914 met z'n miljoenen doden.

De bekeerling Paul Kingsnorth overdenkt in zijn essays het gevoel van beklemming en vervreemding die de wereld van vandaag bij hem oproept.

Het gevoel thuis te komen vindt hij in zijn vertrouwen op de Bijbelse God.

Ook Ruth is een bekeerlinge.

Ook zij keert zich om naar de God van Israël en ook zij komt thuis.

Tegen Noömi zegt ze: *Uw volk is mijn volk en uw God is mijn God.*

Ze wil bij God en bij het volk van God horen.

Voor Ruth is de hemel open en is het bestaan van God werkelijkheid

Maar, nu we het over God hebben, waar is Hij eigenlijk?

Waar in het boek Ruth spreekt God, waar handelt Hij, waar helpt Hij?

Eigenlijk laat God zich nergens in het leven van Ruth zien.

Hij moet zich hebben teruggetrokken.

Nergens maakt Hij contact met Ruth en is Hij voor haar de sprekende, de handelende en de helpende God.

Ruth staat voor dezelfde vraag als wij.

Wat moeten we geloven en wat moeten we doen in een wereld waarin God niet overduidelijk aanwezig, niet ondubbelzinning present is?

Wat moeten wij doen in een wereld die doordrongen is van chaos en geweld en waarin God de heer van de wijngaard lijkt de zijn, de heer uit de gelijkenis van Jezus die op reis is gegaan?

Anders dan bijvoorbeeld in de geschiedenis van Abraham, waarin God zelf spreekt en ingrijpt, ontdekken we in Ruth alleen maar sporen van God.

We krijgen we niet te maken met God zelf.

De werkelijkheid van God komt alleen aan het licht in wat er over Hem gezegd wordt, komt alleen aan het licht in woorden.

Een spoor van God treffen we aan in wat Ruth belooft aan Noömi: *Uw God is mijn God.* God is een persoonlijk God.

Een ander spoor van God ontdekken we in de begroeting tussen Boaz en zijn maaiers.

"De Heer zij met jullie, zegt Boaz tegen ze.

De Heer zegene U, groetten de maaiers terug." God is een nabije God.

Een scherp beeld van God komt naar voren in de zegen die Boaz over Ruth uitspreekt.

"Moge de Heer je daarvoor rijkelijk belonen – de Heer, de God van Israël, onder wiens vleugels je een toevlucht hebt gezocht."

God helpt wie Hem om hulp roepen door hen te beschermen en voor hen een schuilplaats te zijn.

Wie in het ritme van het dagelijks leven of in een kwestie van leven of dood een toevlucht bij Hem zoekt, laat Hij bij Hem rust en geborgenheid vinden. Het laatste maar ook belangrijkste spoor vinden we in een Hebreeuws woord. In het boek Ruth komt drie keer het Hebreeuwse woord **(c)hesed** voor. Het wordt vertaald als *goedheid* en *trouw*, maar kan ook *genade* en *liefde* betekenen. Kijken we naar wat Ruth meemaakt en kijken we naar de aard van de relaties die ze heeft, dan is het (c)hesed wat de klok slaat. Noömi is goed voor Ruth en Ruth is goed voor Noömi. Noömi laat Ruth meegaan naar huis en beschouwt haar als haar dochter. Ruth deelt haar brood met Noömi. Boaz is trouw aan Ruth en Ruth is trouw aan Boaz. Deze trouw wordt bekroond met een huwelijk. In de begroetingen en zegeningen wordt uitgesproken, wordt onder woorden gebracht, dat God trouw is en dat we onder de vleugels van Zijn genade en liefde bescherming en geborgenheid zullen vinden. In de daden die de 3 hoofdpersonen, die Noömi, Ruth en Boaz voor elkaar verrichten, in hun daden van goedheid en trouw, worden de woorden die in de begroetingen en zegeningen worden gezegd, werkzaam en effectief. Woorden worden daden en deze daden zorgen voor positieve veranderingen. Het zijn daden die het leven beter maken. Door hun daden van goedheid en trouw worden de goedheid en trouw van God waarover in de zegeningen gesproken wordt, zichtbaar en concreet. God is niet overduidelijk en ondubbelzinnig aanwezig in het leven van Noömi, Ruth en Boaz, maar Zijn Geest van goedheid en trouw ademt over hen en inspireert hen om naar elkaar om te kijken en voor elkaar te zorgen in de chaos en dreiging. Op de dag dat het Pinksterfeest in Jeruzalem aanbreekt, worden ook woorden gesproken. Joden en bekeerlingen horen in hun eigen taal de leerlingen van Jezus spreken over Gods grote daden van goedheid en trouw. Vervuld van de heilige Geest spreken de leerlingen erover dat God Zijn geest uitstort, niet alleen over Noömi, Ruth en Boaz, maar over alle mensen. God heeft ze de weg naar het leven getoond. Door het toedoen van Jezus, Heer en Messias, zijn deze grote daden van God uitgepakt en werden ze nu aan alle mensen aangeboden. We kunnen Jezus verstaan als het woord van Gods genade, als het woord van Gods liefde. Hij is het woord dat door de Geest in ons spreekt en ons aanspoort tot het doen van daden van genade en liefde, van goedheid en trouw. Van de woorden van Jezus maken wij daden. Van de daden van Jezus maken wij woorden die wij met alle mensen kunnen delen, aan hen door kunnen geven, voor hen vast kunnen houden. Dat kunnen wij doen in een wereld die doordrongen is van chaos en geweld en waarin God niet overduidelijk aanwezig is, niet ondubbelzinnig present. Wij kunnen ons aan Christus hechten. We kunnen de woorden spreken, die Hij sprak. We kunnen de daden doen, die Hij deed. De kracht en de moed om in een chaotische en gewelddadige wereld om over Gods grote daden te spreken en volgens Zijn grootse en hemelse woorden te handelen, die kracht en moed legt de Geest diep in ons hart. Want dat hemelse geluid als van een hevige windvlaag dat een huis helemaal vulde, kan als een zachte, aanhoudende bries ons hart vullen en inspireren.

Wat als een soort vlammen verscheen en zich als vuurtongen verspreidde en zich op de hoofden van de leerlingen neerzette, kan binnen in ons branden als een smeulend, onblusbaar vuur.

God is inderdaad in onze wereld niet overduidelijk aanwezig en niet ondubbelzinnig present.

Maar daarom is Hij nog niet afwezig.

Nee, helemaal niet, want zoals Paulus in de brief aan de Romeinen schreef:

“Gods liefde is in ons hart uitgestort door de heilige Geest die ons geschonken is!”

Amen